

KURIER Wileński

SOBOTA, 28 GRUDNIA 1991 R.
Nr 251 (11727)

Michaił Gorbaczow podał się do dymisji

25 grudnia wieczorem Michaił Gorbaczow w Telewizji Centralnej oświadczył, że „w związku z powstałą sytuacją — utworzeniem Wspólnoty Niepodległych Państw” postanowił złożyć rezygnację ze stanowiska prezydenta ZSRR.

Gorbaczow powiedział, że decyduje się podjąć „ze względów zasadniczych”. „Zdecydowała linia rozłamu kraju i rozczłonkowania państwa, z którą nie mogę się zgodzić” — powiedział.

Michaił Gorbaczow, jak i wcześniej, przekonany jest, iż „historycznie słuszne były reformy demokratyczne, zapoczątkowane wiosną 1985 roku”.

W jego przekonaniu, „społeczeństwo uzyskało wolność, wyzwolono się pod względem politycznym i duchowym”. „I jest to główna zdobycz, aczkolwiek nie uświadomiliśmy jej sobie do końca, ponieważ nie nauczyliśmy się jeszcze korzystać z wolności”

— powiedział Michaił Gorbaczow. Jego zdaniem, dokonana została praca o znaczeniu historycznym: zlikwidowano system totalitarny, wkraczono na drogę przemian demokratycznych, podąża się do wielostrukturalnej gospodarki, ugruntowuje się równoprawienie wszystkich form własności, uprawomocniono swobodę ekonomiczną producenta.

Podając się do dymisji prezydent ZSRR jest również przekonany, że „ludzkosc żyje w nowym świecie”, gdyż zakończyła się „zimna wojna”, powstrzymano wyścig zbrojeń oraz szaloną militarystykę kraju, zaprzeczono groźbę wojny światowej.

Sierpniowa rebelia — zaznaczył Michaił Gorbaczow — pochłeniła powszechny kryzys do ostatecznej granicy. Jego zdaniem, najbardziej zubożnym skutkiem tego kryzysu jest to, że upada państwowość.

TASS—ELTA

Podpisano umowę gospodarczą z Rosją

Kor. spec. ELTA Barys Buczelis donosi:

23 grudnia w Moskwie podpisano umowę o współpracy handlowej i gospodarczej na rok 1992 między Republiką Litewską a Rosyjską Federacją Socjalistyczną Republiką. Dokument zatwierdził premier Republiki Litewskiej Gediminas Wagnerius i zastępca szefa rządu RFSR Jegor Gajdar. Podpisano również protokół o współpracy handlowej i gospodarczej Litwy i obwodu kaliningradzkiego.

Federacja Rosyjska w chwili obecnej jest największym partnerem handlu zagranicznego Litwy. Przewiduje się, że w przyszłym roku Litwa dostarczy Rosji towarów mniej więcej za 3 mld dolarów. Dokładnie tyle samo otrzymała z tego sąsiedniego kraju.

Umówiono się, że stosunki handlowe i ekonomiczne muszą być rozszerzane głównie między przedsiębiorstwami, organizac-

jami, instytucjami, terytorialnymi i innymi podmiotami gospodarczymi niezależnie od form własności, również między organami zarządzania między państwowego zgodnie z ich kompetencją. Każda ze stron podejmie kroki, by zostały stworzone odpowiednie warunki do podpisania przez ich pełnomocnych subiektów gospodarczych umów o dostawie produkcji i świadczeniu usług według cen umownych i światowych. Strony zatroszczą się, by były zakładane wspólne przedsiębiorstwa na ich i innych terytoriach, również z partnerami z innych państw, by rozwijała się współpraca w sferze produkcji, by uczestniczą w finansowaniu wspólnych programów. Strony przewidują, że będą utrzymywać i rozszerzać istniejące więzi transportowe.

Ekspert Litwy będą stanowili tradycyjne artykuły: rolne, przede wszystkim mięso, mleko.

Jak i dotychczas Federacji Rosyjskiej dostarczą się dużo towarów przedsiębiorstw budowy maszyn — obrabiarek do skrawania metali, silników elektrycznych, aparatury paliwowej. Będą eksportowane cement, inne materiały budowlane i, ma się rozumieć, artykuły użytku powszechnego, przede wszystkim — tkaniny, dzianiny, telewizory, lodówki i in.

Mniej więcej trzecia część importu z Rosji powinna stanowić ropa naftowa i gaz. Rosja będzie również podstawowym dostawcą czarnych i kolorowych metali. Litwa otrzyma samochody ciężarowe i osobowe, sprzęt rolniczy, drewno, papier gazetowy, niektóre materiały budowlane, niematerialne towary przemysłu lekkiego.

Po zawarciu umowy Gediminas Wagnerius i Jegor Gajdar ogłosili przemówienia. Życzyli oni sukcesu ludzom obu krajów na trudnej drodze do gospodarki rynkowej.

Zamiast ZSRR — WNP

Od tej chwili Wspólnota Niepodległych Państw liczy 11 członków — założyli. Takie jest sedno protokołu WNP, 21 grudnia podpisanego w Alma Acie przez naczelne władze Armenii, Azerbejdżanu, Białorusi, Kazachstanu, Kirgistanu, Mordowii, Rosji, Tadżykistanu, Turkmenistanu, Ukrainy, Uzbekistanu.

Uczestnicy spotkania w Alma Acie podpisali również deklarację, w której zostały wyrażone ogólne zasady osiągniętych w Mińsku porozumień z uwzględnieniem opinii wszystkich członków Wspólnoty, układ wojskowy, przewidujący przejście kierownictwa siłami zbrojnymi do zreformowania struktur sowieckich organizacji wojskowych. Mianowano też dowódcę naczelnego — marszałka Jewgienija Szaposnikowa.

W oświadczeniu w sprawie przejścia praw byłego ZSRR w ONZ odnotowano jednolitą decyzję, aby to miejsce w Organizacji Narodów Zjednoczonych w imieniu wszystkich niepodległych państw — członków WNP przyznane zostało Rosji. Członkowie Wspólnoty zwrócili się do wspólnoty światowej, aby wszystkie państwa, wchodzące w skład WNP mogły zostać członkami ONZ. Osiągnięto porozumienie w kwestii wspólnych przedsięwzięć, dotyczących broni nuklearnej. Przewiduje ono jednolite zarządzanie wszystkimi zbrojeniami nuklearnymi na terytorium byłego ZSRR.

Oficjalnie zatwierdzono nazwę nowego zjednoczenia: Wspólnota Niepodległych Państw.

TASS—ELTA

NA ZDJĘCIU: podczas podpisywania umowy.

Fot. G. Switojus (ELTA)

Ze świata

NOWY GABINET MINISTRÓW POLSKI

WARSZAWA, 23 grudnia (Reuters—ELTA). Dzisiaj parlament Polski zatwierdził gabinet ministrów, który zaproponował Jan Olszewski. W rządzie jest sześć członków Porozumienia Obywatelskiego Centrum (PC), trzech członków Związku Chrześcijańsko-Narodowego (ZChN), dwóch — Porozumienia Ludowego (PL) i dziesięciu bezpartyjnych. Minister finansów — Karol Lutkowski, spraw zagranicznych — Krzysztof Skubiszewski, obrony — Jan Parys, spraw wewnętrznych — Antoni Macierewicz, sprawiedliwości — Zbigniew Dy-

ka, gospodarki rolnej — Gabriel Janowski, handlu zagranicznego — Adam Głapiński, oświaty — Andrzej Stelmachowski, kultury — Andrzej Ściński.

GAMSACHURDJA GOTÓW JEST ROZMAWIAĆ Z OPOZYCJĄ

Prezydent Gruzji Z. Gamsachurdja przebywający w gmachu rządu w Tbilisi obłożonym przez siły zbrojne opozycji nie zamierza zaniechać oporu, jednakże nie odrzuca możliwości rozmów, aby w drodze rokowań uregulować kryzys. „Nie poddam się — powiedział on we czwartek w kolejnym swym wywiadzie dla sieci tele-

wizyjnej CNN. — Naród mnie wybrał, naród też obroni naszą władzę”. Jak powiedział korespondent sieci telewizyjnej Gamsachurdja określił swych przeciwników politycznych jako „klamców i terrorystów”, jednakże powiedział, że jest gotów prowadzić z nimi rokowania, jeżeli przetrwa ogień. Oświadczył on również, że „jeżeli zajdzie potrzeba, to mógłby przeprowadzić referendum”.

WOJSKA WEWNĘTRZNE WYCOFAŁY SIĘ Z NAGORNEGO KARABACHU

We czwartek pod wieczór Nagorny Karabach opuścił ostatni żołnierz wojsk wewnętrznych.

AZERBEJDŻAN PRZECHODZI NA ALFABET ECIŃSKI

W języku azerskiej alfabetyką będzie używany alfabet la-

ciński. 26 grudnia poinformowały o tym gazety republikkańskie. Ustawę w sprawie alfabetu przyjął mały parlament azerskiej — Rada Narodowa, której czasowo przekazano część funkcji ustawodawczych RN republik.

AMNESTIA W UZBEKISTANIE

Z Taszkientu zakomunikowano, że prezydent Republiki Uzbekistanu Islam Karimow dekretem z 25 grudnia amnestował grupę osób, skazanych wcześniej (tak zwanej „sprawie bawelnianej”). Między innymi zostali wstawić skazani były pierwszy sekretarz KC Komunistycznej Partii Uzbekistanu I. Usmanochajew, wiceministrowie spraw wewnętrznych Uzbekistanu Kachramow i Begelman.

(ELTA)

PRZYGOODY W. ŻIRINOWSKIEGO W MIŃSKU

23 grudnia w Mińsku został pobity lider PLD Rosji Władimir Żirinowski. Około godziny 18 W. Żirinowski przed miejskim Pałacem Sportu przemawiał do 4-5-tysięcznego tłumy, w którym było wielu jego przeciwników. Kilka osób pobiło W. Żirinowskiego, który eskortowany przez swoich zwolenników wycofał się do hotelu „Jubilejnia”. Wyjście do hotelu zablokowali ludzie, nie aprobujący poglądów Żirinowskiego. Prokuratura Białorusi rozważa, jakie środki oddziaływały stosowane wobec Żirinowskiego za naruszenie niektórych artykułów kodeksu administracyjnego i karnego republik.

Postfactum—ELTA

W wieczór wigilijny na Kowieńszczyźnie

W lipcu 1976 r. w Rudniczu pod Poznaniem zebrał się absolwent IV matury (1926 r.) Gimnazjum Polskiego w Poniewieżu. Nie wszyscy, 10 z nich już nie żyło, 4 osoby pozostały na Litwie, 2 osiedliły się w Stanach Zjednoczonych, 1 w Hiszpanii i 1 w Belgii. Wspomnieniem nie było końca — o wychowawczyni Aleksandrze Zuhr, o bałach matralnym, białym mazurku, o śpiewaniu „Roty”... I była rzecz najważniejsza — padło wiele serdecznych, wzruszających słów o nauczycielach, którzy w tamtych niełatwych warunkach, gdy piętrzyły się przykrości i trudności wokół polskich szkół, umieli wychowywać młodzież, uczyć miłości do Polski i do polskiej książki, do polskiej historii.

Halina Massalska, z d. Rosenówna, z Gdańska w 1988 r. była na Litwie. Odwiedziła wszystkie bliskie jej miejsca z 12-letnią wnuczką, która też bardzo chciała zwiedzić polską szkołę swojej babci w Poniewieżu. „I chociaż byłam bardzo wzruszona oglądając stare kąty — zwierzała się pani Halina po powrocie — to jednak ze smutkiem myślałam o dawnych czasach, kiedy w gmachu tym rozbrzmiewała polska mowa i były polskie serca”.

Sentencję tę można odnieść do wielu innych miejscowości, gdzie były polskie szkoły. To one wychowywały działaczy społecznych, którzy m.in. zakładali własne biblioteki, roznosili polskie książki od domu do domu, krzeliwili polskość.

Nadzieja na poprawę sytuacji zaświatała dla Polaków na Litwie, gdy w 1938 r. zostały nawiązane polsko-litewskie stosunki dyplomatyczne. Ożywiły się kontakty z Rzeczpospolitą Polską, rozpoczęło się wzajemne składanie wizyt przez różnorodne organizacje. Np. starzy mieszkańcy Wielkich Łop dotychczas pamiętają o pobycie w tej wsi latem huśka harcerzy z Warszawy, którzy odwiedzili tutaj swoich rodaków. Były wówczas wspólne tańce i śpiewy, ognisko. W miejscowym kościele kapelan harcerzy odprawił Mszę św. Przed wybuchem wojny, w 1939 r. Litwę odwiedzili polscy literaci.

Wojna nie tylko pokrzyżowała plany dalszego rozszerzania kontaktów, ale faktycznie stała

się początkiem końca polskości na terenie ówczesnej Litwy, przyspieszyła procesy, których skutki były bardzo opłakane — pogrzebano polskie szkolnictwo, polską kulturę, zlikwidowano polskie organizacje, które działały przed wojną.

„Ze zdjęć patrzę na nas polskie dzieci z Lepszyszek, które stopniowo dorosły, mężczyźni. Na następnym zdjęciu, zrobionym przed samą wojną, są to już młodzi ludzie, na których barki spadły dramatyczne, nieraz tragiczne próby życiowe.

We wrześniu i w następnych miesiącach lat 1939—1940 razem z innymi Polakami na Litwie śpieszyli na ratunek przybyłym

Rolników — Ludwik Hrynciewicz; z redakcji „Chata Rodzina” — Zygmunt Ugiński, Alfons Bojko; harcerze — Tadeusz Kogonwicki i Tadeusz Butler oraz studenci i pracownicy — Lucjan Rumba, Edmund Joczyn, Hipolit Mickiewicz oraz Helena Korywińska.

Potem była okupacja hitlerowska. Ci, ze zdjęć, razem ze społeczeństwem polskim na Litwie czynnie włączyli się do walki z wrogiem, chociaż wiadomo było, że grożą za to areszty, rewidzie, więzienia, wyroki i egzekucje. Duch patriotyczny tylko się wzmagał. Czesław Miłosz w nawiązaniu do tego oraz do kroniki swoich rodzinnych miejsc,

„Kiejdany „Kaszary”, „Jesion”, „Kiełdany „Kaszary”, Szawie „Sossna” i Olita „Orzech”. Zaś cały Podokrąg miał kryptonim „Klon”. Komendę Podokręgu powierzono młodemu lekarzowi Adamowi Dowgirdowi. Jego zastępcą był Zygmunt Szczepny Brzozowski.

Byłem zaprzysiężony przez Henryka Paszkiewicza — kontynuuję dalej H. Mickiewicz. — Mój pseudonim — „Adam”. Włączyłem się do działalności Podokręgu „Litwa Kowieńska” najpierw w Kownie, następnie w Wilnie. Zostałem mianowany kierownikiem komórki łączności mającej siedzibę w Wilnie. Do moich obowiązków należała koordynacja łączności Podokręgu, organizacja transportu skupowanej na Litwie broni do Wilna i przetrzymanie młodych mężczyzn z Litwy do oddziałów partyzanckich polskiej AK (...).”

inni ruszyli. Z Wielkich Łop dojeżdżali do Litwy wyjechały rodziny Suchom i dołskich, Michała Lawdańskiego (nie), Stanisława Szatyńskiego, Piotra Rymdejki, Czesława Rymdejki (syny Rymdejskiej); z Szatyńskich — Rymdejski; z Lepszyszek — Franciszek Jegliński.

Dotkliwy cios skupikom Polaków na Litwie zadały represje i stałowskie deportacje. Z Lepszyszek m.in. wywieziono nowiarską Syberię rodziny Franciszka Miłochiewicza (zmarł na zesłaniu w Wilnie), Adama Ziniewicza (spoczął w syberyjskiej ziemi), Władysława Michniewicza (również zmarł w Syberii). Z Wielkich Łop deportowano rodziny Januszkiewiczów i Mariana Waszkiewicza, Wacława Rymdejki (zmarł na Syberii), z Małych Łop — rodzinę Gulbinów. Jedni z zesłania wyjechało do Polski, inni wrócili pod różnymi strzechy.

2. Imiona minionych czasów

rodakom. Mimo że Gestapo i NKWD było poinformowane o działalności miejscowych Polaków w zakresie udzielania pomocy internowanym polskim wojskowym i uchodźcom cywilnym, nie bali się i nie zornili od opieki nad nimi. W tych świątecznych dniach przypominamy również nazwiska ludzi, bo kto wie, czy jeszcze się nadarzy taka okazja, którzy uczestniczyli w rozstrzygnięciu niekończących się problemów z internowanymi i uchodźcami. I wśród nich m.in. kierownicy „Pochodni”: Czesław Mackiewicz, generały sekretarza: Czesław Galiński, wiceprezes i kasjer: instruktorzy świetlicy: Witold Dowgird, Anatol Paszkiewicz, Wacław Wrośniewski i kierownik Joanna Koreywińska, kierowniczka Polskiego Komitetu przy Litewskiej Czerwonym Krzyżu: dyrektor Polskiego Banku Konstancy Butler, kasjer Tadeusz Krowa; ze szkolnictwa — dyr. Franciszek Dąbrowski, Krystyna Szuksta, Leon Służynski, Władysław Stomma i Zofia Surwiłłowa; z polskiej drukarni „Prima” — Michał Ukiński; z Towarzystwa „Dobroczyńność” — hr. Konstancy Płater-Zyberk, ks. kanonik Bronisław Lans i Józefa Sawienowiczowa; ze Związku

Laudy, m.in. wspominał: „(...) główną jego ostoją była Lauda. Czyli portret Laudy u Sienkiewicza nie był fałszywy dlatego, że to była ostoją polskości, patriotyzmu polskiego zupełnie Sienkiewiczowskiego. Wszystkie nazwy, wszystko to było absolutnie żywe. Od siedemnaście wieku nie się nie zmieniło! Lauda była zupełnie taka sama. Różna, co prawda, mentalnością od Polski centralnej. Oczywiście, Lauda cała była zorganizowana podczas okupacji niemieckiej. Ale — kiedy wynikła sprawa pójścia na odsiecz Wilnu w czterdziestym czwartym roku — to Laudańcy powiedzieli: „Nie. My jesteśmy za mądry na to”. Lauda to było jednak gniazdo polskości na Litwie (...).”

To właśnie gniazdo, jak i cały szereg innych, dowodziło Armii Krajowej w Wilnie zdecydowało podporządkować jednolitemu kierownictwu, w tym: „(...) grupy oporu powstałe samorzutnie w Kownie i większych skupiskach Polaków Litwy Kowieńskiej — pisał Hipolit Mickiewicz w „Wspomnieniach litewskich” — Podokrąg „Litwa Kowieńska” działał w 7 obwodach: Kowno „Klon Czerwony”, Wilkomierz „Wisłonia”, Poniewież „Pomarania

M.in. sprawami prasy i propagandy w Podokręgu „Litwa Kowieńska” kierował Zygmunt Ugiński z redakcji polskiego pisma „Chata Rodzina” przed wojną wydawanego w Kownie. Ponadto została tam zorganizowana komórka informacyjna, która do Komendy Okręgu przesyłała raporty o nastrojach ludności litewskiej, projektach i planach władz niemieckich i litewskich, tajne wiadomości litewskich organizacji nielegalnych.

Jeź bólu, nieszczęść i upokorzeń razem z innymi rodakami w latach wojny doznali Polacy, w tym mieszkańcy wsi, o których jest mowa. Byli wypędzeni ze swoich domów i gospodarstw. Taki los spotkał m.in. rodziny Albiny Rymdejki, Mariana Waszkiewicza. Na odebranych posiadłościach gospodarzyli Niemcy i ich pomagierzy. A służę to miejscowych Polaków, podobnie jak Żydów, rozstrzelano, zamordowano, i że to dzieci zostało sierotami.

W 1944 r. wielu Polaków z Litwy zaciągnięto do Wojska Polskiego. Wśród nich ziomkowie Janiny Golewicz z wioski Lepszyski i Wielkie Łopie: Bronisław Homan, Mieczysław Putrin, Stefan Homan, Szczepan Janulewicz, Czesław Korejwo, Franciszek Piotrowicz, Romuald Jusewicz, Alfons Stanionis i in. Wszyscy wymienieni po wojnie wrócili do rodzinnych stron, niektórzy już nie żyją.

Wielu zginęło na wojnie. Wzywając Polskę polegli: Wacław Jakubowski, Mieczysław Rymdejko, Stanisław Mingajto, Józef Balczun. Cześć ich pamięci! Inni znomi po zakończeniu wojny zamieszkał na stałe w Polsce. Są to: Leon Szatyński, Władysław Rymdejko, Leon i Marian Kadziewiczowie, Jan Ziniewicz, Stanisław Boładz, Stanekiewicz, bracia Gulbinowie i in.

Dla tych, którzy zostali na Litwie, nastąpił czas wyboru: repatriacja do Polski, czy przetrwanie na swojej ziemi w nowych warunkach. Jedni zostali,

A dzisiaj? „Zyjemy teraz w innych warunkach — odpowiadał Jądwig Golewicz. — Dawna Litwa już nie ma polskości, choć dzieci wynaradawiają się, bo mający już nie ma polskości w pełnym znaczeniu tego słowa, nie ma jej ostoi, oprócz rodziny, jeśli ożesz czyścić, bardzo o to dba, w tym o prasę i książki polskie „K.W.” mało kto czyta. Nasz wioskowa młodzież wyruszyła do miast, rodziny „zmieszają się” starzy ludzie pomieriali, naje chalo dno przybyszy z różny stron. Całe szczęście, że oglądamy telewizję z Polski i dzięki temu słyszemy polską mowę.”

Nie chciałbym swoje pisanie zakończyć na tej pesymistycznej nucie. Bo przecież ślady polskości jednak się zachowały, i chociaż już dlatego, że mieszkają tu ludzie, którzy czują się Polakami, w Kownie działają Polski Zespół Folklorystyczny założony w 1961 r. z inicjatywy Heleny Urniaż, nauczycielki z zawodu i wielkiej miłośniczki sztuki, działła Oddział ZPL, oczekujący większej uwagi i wsparcia ze strony rodaków w Litwie i w Polsce.

Doskonale rozumiem, że cięgie rachunki krzywd do dobre go nie doprowadzą, jalone spory naprawdę nikomu nie służą tylko pochłaniają energię i rodzą konflikty, ale poznanie prawdy jest niezbędne. A razem z tym, co jeszcze się zachowało. „W naszych wioskach, w tamtych czasach ludzie śpiewali wiele miejscowych piosenek polskich — dowiaduję się z jednego z ostatnich listów Janiny Golewicz. — Tu jest materiał do Maril Krupowicz. Przyjeździe nagrajcie te piosenki na taśmę. To byłoby „coś” z Kowieńszczyzny!”

Jerzy SURWIELO

P.S. Na życzenie Janiny Golewicz adres Ludy Nomeikienis, która zna wiele polskich piosenek z Litwy Kowieńskiej, zostaje przekazany Maril Krupowicz. (zdjęcie)

NA ZDJĘCIACH: uczniowie polskiej szkoły w Lepszyskach; Janina Golewicz jako młoda dziewczyna; piosenki z Litwy Kowieńskiej, wykonane w 1939 r.; rok 1938 — huśka harcerzy z Warszawy w Wielkich Łopach.

Zdjęcia z archiwum J. Golewicz, repr. W. Charla

7

Nad otchłanią Cierpienia na skrzydłach Poezji

Zyciorcy i pełna lirycznej do-
roci twórczość poetki wileń-
skiej Jadwigi Bębnowskiej znana
jest miłośnikom poezji na Wi-
lińszczyźnie i poza jej granicami.
Dzisiaj z okazji Jej zbliżają-
cych się urodzin (1 stycznia) nie
mogę jednak powstrzymać się, by
nie podzielić się z Czytelniami
swoimi własnymi spostrzeżeniami
i przeżyciami ze spotnia-
niami z tym wybitnym Człowie-
kiem.
Gdy zakładaliśmy Sekcję Li-
teratów Polskich przy Związku
Pisarzy Litwy, a było to 27
listopada 1989 roku, byłem jed-
nym z członków grupy inicjatyw-
nej, dlatego brałem udział w
organizowaniu tego dnia. A więc,
zbiórkiem po dokonaniu nie-
jednych formalności skierowa-
waliśmy się w całym trykosobowym
zespole do nowo powstałej Sekcji
ulicą Miłkowską do Pani Jadwi-
gi Bębnowskiej, aby ją odwie-
dzać i przy okazji powiadomić
Lep utworzeniu Sekcji. Szczerze
mówiąc, mieliśmy wątpliwości,
czy przypadkowo postąpiłby
nie zdzierając się" do Związku Pi-
sarzy tak małą garstką, czy nie
władzało za wszelką cenę wto-
nić całe Kolo Literackie przy
polskim polskim dzienniku.
zbiegło po pierwsze wymianie
słów z Panią Jadwigą na ten te-
mat byliśmy spokojni, że jeste-
śmy na dobrej drodze. — „Gra-
tuję! Jakże się cieszę, że na-
stąpiła wykorzystanie szansę i
„Kolejka jest istniejąca!”
Nie wiedzieliśmy też, czy tak-
żna będzie z naszej strony
uznana Jej propozycja wstąpienia
do Sekcji. Chodziło przecież
o chorą kobietę, na długie lata
po użyciu do łóżka, zmagającą się
nie tylko ze swym losem i bólem,
ale i ze znowu Panią Jadwigą
która się uczesała, bo na
„szerszą wzmiankę o wstąpieniu
do Sekcji wyraziła zgodę.
Nasz kedy jucz od ponad dwóch
działały w jednym zespole

le, a muszę powiedzieć, że jako
członek Sekcji, Pani Jadwiga
swą aktywnością nie tylko nie
ustępuje, ale nawet znacznie
prześciga niektórych młodszych
członków. Gdy należy wysłać,
czy przekazać nowe wiersze do
kolejnej publikacji w czasopi-
smie, Pani Jadwiga ma gotowe
utwory dokładnie na umowiony
dzień i godzinę.
Mam zaszczyt pełnić obowiąz-
ki sekretarza Sekcji, a więc jed-
nym z nich jest przekazywanie
nowych propozycji wydawni-
cznym członkom Sekcji, odbiera-
nie i wysyłanie utworów. Dlate-
go wiem najdokładniej o tej
głębszej wewnętrznej dyscypli-
nie i wysokiej kulturze Pani Ja-
dwi, której należałoby o niej
pouczyć i może nawet pozardzo-
ścić wielu przedstawicielom mło-
dszego pokolenia poetyckiego.
Jedną z akcji w naszej dzia-
łalności było zbieranie i ocena
twórczości uczniowskiej polskich
szkół Wileńszczyzny. Ilość nade-
ślanych wierszy przesłała nasze
oczekiwania, było tego blisko kil-
kaset pozycji. I znowu mieliśmy
wątpliwości, czy dawać je pod
recenzji Pani Jadwidzie, czy też
nie przemęczać Jej zyczeniem se-
tek uczniowskich wierszy. I jak
zawsze byliśmy oczarowani Jej
reakcją na naszą niesmiałą pro-
pozycję, bo nawet z satysfakcją
przesładowała całą twórczość
uczniów i wydała wiele facho-
wych ocen i zyczeń w porad.
Na każde spotkanie z Panią
Jadwigą staramy się przyjąć z
dobrymi nowinami, aby ją po-
krzepić na duchu i rozjaśnić Jej
los, ale musimy wyznać, że nie za-
wsze nam się to udaje. Odwrót-
nie — bo to Pani Jadwiga już
od prądu wita nas swoim miłym
serdecznym uśmiechem, wypy-
tuje o zdrowie, o sprawy ro-
dzinno, o przyczynę trosk, a gdy
widzi zamknięte czoło które-
goś z nas, i w rezultacie wizy-
ty wynika, że to nie my, ale

własnie Ona podniosła nas na
duchu, rozchmurzyła nam czoło
i wychodził z Jej skromnego,
ale jakże gościnnego zawsze
mieszkania podburzani Jej tro-
ską i bezgraniczną dobrocią, o-
czarowani liryką Jej pięknej,
serdecznej poezji.

Niekiedy łapię siebie na tym,
że mam uczucie wstydu, gdy z
powodu jakichś białych doleg-
liwości lub po prostu w nawałe
pracy i trosk my, młodzi, znie-
budujemy swoje obowiązki spo-
ecznie, stajemy się źli i oprysi-
kli wobec rodziny i współpraco-
wników. W takich chwilaach
wspominam Panią Jadwidę, sta-
ram się zrozumieć Jej sztukę mi-
łości życia, umiejętność cieszyć
się każdym promykiem słońca za
oknem, każdym przelotnym płat-
kiem, lub płatkiem śniegu.

Tak mało bierzę od światła, a
tak wiele daje nam wzajem. Jej
coraz to nowe wiersze są pełne
dobroci i miłości do ludzi, ota-
czającego nas światła. Stru-
towany Czytelniku znajdzie w Jej
utworach jakiś bezzenny i nie-
uchwytny balsam, który lecz-
y chore i zbłąkane dusze, który wi-
dzieć piękno i dostrzegać onyż
nadalże i najbardziej chmurnym
niebie.

Gdy spytalem Panią Jadwidę,
czym jest dla Niej poezja, odpo-
wiedziała, że jest to sposób na
życie, broń w walce z chorobą,
bólem i samotnością. To jest ta-
ka deska ratunku, która wnosi
Ją nad burzliwą falą okrutnego
nierzeczy, ale w dobrych re-
kach Pani Jadwidzie ta deska da-
je przepiękne kwiaty i owoce,
którymi tak szczerze obdarza
nas wszystkich — swymi wiersza-
mi.

Przy okazji chciałbym też po-
informować Czytelników, że w
najbliższym okresie za zyczenia
pomocą redaktora „Magazynu
Wileńskiego” i w rezultacie wy-
trwałej działalności Sekcji ukaze
się w druku zbiorek poezji Jad-
wi Bębnowskiej poświęcony
dzieciom, których Pani Jadwiga
kocha niezmiernie.

A więc z okazji urodzin ser-
decznie życzymy Pani Jadwidzie
pogody ducha, uśmiechów i ra-
dości twórczej z nowych wiers-
zy. To nic, że przez okno Pani
Jadwidzie widać tylko niewielki
skrawek ziemi i kilka drzew. Jej
poezja ogarnia sobą cały świat,
a może jeszcze więcej, bo trafla
do duszy i serca każdego czło-
wieka.

Aleksander ŚNIEŻKO
sekretarz sekcji Literatów
Polskich przy Związku
Pisarzy Litwy

P.S. Eventualne honorarium
proszę przekazać na fundusz pr-
numera y „Kuriera Wileńskiego”.

SZANOWNA REDAKCJO!

Przekazuję wdzięczność za wy-
dokonywanie moich wierszy, a
najbardziej za szkie „Szlachetne
serca”. Przesyłam nowy wiersz
jesienny.

Bronisława PAWLUC

JESIEN

Mineło lato, skończone pieśni,
Niebo już deszczem zasnutę...
Złoty sen wiosny dawno

Jesień odmierza swe kroki
W dużych, ciężkich butach.
Spadają cicho liście z drzewa,
Złote, czerwone, niczym krew.
Klony już stoją w smutnej

Włotła brzołka się chwieje
Wicher hula i las wciąż szumi,
Sonna swe igły sieje.
Owiany ciszą już dom nasz,
A bocian jeszcze trzyma straż.
W polu, od rana huca traktory
Nie ma już miejsca dla pluga.
Legły odłogiem czarne ugory
I śni się im zima duża.

Monika HOŁOWNIA

„Było Cymbalistów wielu...“

Tak, tak, chodzi tu o słynne-
go Jankiela z poematu Adama
Mickiewicza. Zresztą i „Panów
Tadeuszy” było wiele. W reali-
zacji różnych teatrów. Ale każ-
dy — inny.

W roku bieżącym mieliśmy aż
dwa „Zajazdy na Litwie”. Świe-
tny, wzruszający monodram w
wykonaniu Ireny Jun i obecny
spektakl warszawskiego Teatru
na Kresach. Przywołół nam ten
spektakl pan Andrzej Szczepko-
ski. A propos, w roku ubieg-
łym przyjeżdżał do Wilna jako
aktor RP. Znacomity aktor pol-
skiej sceny. Zagral teraz w „In-
wokacji” i we wspomnianym
Koncercie Jankiela z Księgi
Dwunastej...

Wszędzie, gdzie występowali
aktorzy — w Borskunach, Mei-
szagołach, Podbrodziu, Solecz-
kach, Trokach, Mickunach, Jan-
czunach oraz w Wileńskim Pa-
lacu Kultury MSW — widzo-
wie zastawali na scenie ten sam
biały dworek „odbity od ciemnej
zieleni topoli” i akcenty błękit-
nego wioskiego nieba, o którym

będą marzyć malarz Hrabia (Je-
rzy Pożarowski) i uwodzieleńka
Telma (Mariola Zak). Sceno-
grafia Jana Ciecierskiego. Swojs-
ka. Sielankowa. Z miejsca
chwyciła publiczność w Micku-
nach. Relaksowała się widokiem
scenicznym wspaniale aż dźwię-
czne akordy poleoneza, spływa-
jącego spod palców pianisty Ra-
dosława Laddego oznajmyje, że
chodzi tu nie tylko o sielankę...

Alte o Narrator (Witold Kra-

sucki) wprowadza już „młodego
panka” — Tadeusza (Grzegorz
Gadziowski). Wkrótce lekkim
krokiem wbiegna na scenę Ar-
nieńska Grankowska — Krus-
Zosia. Porwie białą sukienkę i...
niechęcą zuroczy Tadeusza.

Podkomorzy (Mariusz Leszczy-
ński) — w epokowym kontuszu,
prezypasany pasem słuickim, w
swejt roli „jak ulai” — odegra
niejedną wspaniałą scenę; roz-
mowę o losie Tadeusza z ciotką
Telmą, skarci zamiary odja-
zdu młodziana „głosem wujcia”,
da madre rady szlachcic i po-
wie:

„O wiosno! Kto cie widział
wiencaas w naszym kraju...”

Każdy z aktorów grający na
scenie określono postać pełnił je-
nocześnie rolę Narratora.

„I s trąb znana piosenka
ku niubu wiosną,
Marsz tryumfalny! Jeszcze
Polska nie zgineła.
Marsz Dąbrowski do Polski!
— I wszyscy kłasnęli,
I wszyscy Marsz Dąbrowski,
chorem okrzyknęli!”

Na scenę wchodziła młodzież,
obdarowując artystów wileńskimi
palmami, wnieiono tu kosz
pełen piernikowych serc...

Gościnnie i wraziwie są nasze
„wileńskie serca”. Nasuwa się
tylko jedno pytanie: skąd po-
chodzi ten „zwyczaj” chodzenia
po sali, podczas gdy na scenie
„leca” patriotyczne sceny z „Ro-
ku 1812?”

Alina LASSOTA

Prezes Sekcji Polskiej — członkiem Związku Pisarzy

Ostatnio zna-
cznie zaktywiz-
owała swą dzia-
łalność Sekcja
Literatów Pol-
skich. Po udanych
występkach w ra-
mach Warszaw-
skiej Jesieni Po-
ezji doczekaliśmy
się następnego
znacznego sukcesu.
Otóż Prezes
Sekcji Aleksan-
der Sokołowski
jako pierwszy
z współczesnych
poetów Wilna
i Wileńszczyzny
został przyjęty
do Związku Pi-
sarzy Litwy. Na
jego dorobek
twórczy składają
się dwa tomiki
poezji. Jego wiersze włączone są
również do szeregu Almanachów
i Antologii („Sponad Wilni ci-
cych fal”, „Współczesna polska
poezja Wileńskiego”) i innych).

Jest on także autorem
publikacji literackich w prasie litew-
skiej, polskiej, bułgarskiej, uk-
raińskiej.

Wkrótce nakładem „Magazynu
Wileńskiego” ma się ukazać to-
miki jego poezji pt. „Kołce lo-
su”, opatrzone ciekawymi ilu-
stracjami Stasya Powilaitisa.

Justinas MARCINKIEWICZUS

TRYPTYK

3. WIECZÓR Z OGNIEM

Do swego domu pustego wpusć ogień —
Boga złotego. I mów do niego:
(Może to właśnie jest rozmowa: to ciepło,
to nie kończące się skrzydło, które w płomieniu
się pomieści? Może to — są odlatki
ścielące się na snu ścianach)

Słychać, jak w nasieniu drzewa szumi las.
Znak życia w ciemnościach czuwa —
Nie znasz ani jego ruchu ani formy,
którymi życie się otworzy. Tylko czas
wahający się w ogniu widzisz teraz.

To jeszcze nie jest zająłek życia, ale na twarzy
już czujesz złote palce Boga.
Tak ukochany między snem i życiem,
wlepiony pod skrzydła ognia ciepłego
wiesz, że do nikogo już nie należysz.

Tłumaczyła Alwiada ROLSKA

WIERSZE Z PO CZTY REDAKCYJNEJ

Szanowna Redakcjo!
Pozwalam sobie na wysłanie Wam mojego skromniutkiego to-
liku wierszy. Kłedy korespondowałem z „Czerwonym Sztanda-
nem”, miałem również na łamach tej gazety wydrukowanych kil-
ka wierszy. Dla mnie była to bardzo wspaniała sprawa.
Pole egzemplarz „Kuriera Wileńskiego” otrzymałem od kolegi, któ-
ry urodził się w Wilnie i tam przeżył, jak twierdzi, najpiękniejszą
całą lata swojego życia. Nazwała się Ryszard Krepaszał. Mówiąc
człuczecze, podczas mi się Wasza gazeta, przesyłam więc do niej —
działową swe wiersze. Kończąc życząc Państwu wszystkiego najlep-
szego w nadchodzącym roku, a głównie zdrowia i spokoju w
łatwy życiu.
Liki Z wyrazami szacunku
Złódnicz PL.
W POSZUKIWANIU
POWROTU
Szczytną obiekta się moja
miłość
jak już czterdziesty pierwszy
w płata swoją niać
e stnają można się wycofać
ę i róbować jeszcze raz
nie pr-
razem wrócić
zachęby w zimowy poranek
łkach ść przy jakimś starym piecu
śpiewałuchać o czym nasz matka
nek poljąc na drutach
jedno wiać książkę z bajkami
y Gojjatjąj zapomnieć
iat drzebytej drodze
zyczenia
ia tańszy się
nienszer dziecko
o rozpiakać
RWIŁO ...

W POPIOLACH RAJU

nim zgśnie okrzyk grozy
w martwym echu
trzeba natór przedubzenia
z wojowniczych snów
trzeba nam
miłość bliźniego

kiedy słysze tykanie zegara
boję się
aby
nie przekreślił marzeń
boję się ziemi
boję się poranków i słońca
rzek i oceanów
pełnych cywilizacji
boję się o moje pióro
że zamiast pisać
będzie musiało grzebać
w popiołach
szukając Adama i Ewy

Zakimierz GRACZYK
Łódź

niny Gogoza Redakcjo!
smielich
lich piosenki
lebie. Zdecydowanie się napisze do Was mały tekścik. Jeżeli to
powiesz. gdzie możliwe, proszę wydrukować.

użelnioNa bardzo starym miejscu w Wilnie obrales tron. Najlejsza
szyszakobotko Ostrej Bramy. Ty swoje dzieci dobrze znasz, a my przy
te podoble pełni straż. Oddał nieszczęścia, osusz trzy, wzgocając
ok 1938 zię serca. Bo naszej ziemi Królowa Ty, a my Twojej miłości
arżawcy ndokobiercy.

emenczy
jon wileński

II Zimowe Igrzyska Polaków na Litwie

Marsz, marsz, Rodacy, na łyżwy i narty

Przed trzema laty, w dniach 27–29 stycznia 1989 roku w Wileńskim Sowchozie-Technikum miały miejsce I Zimowe Igrzyska Polaków na Litwie, poprzedzające nasz udział w II Zimowych Igrzyskach Polonijnych w Zakopanem. Impreza naprawdę się udała, choć z braku śniegu i lodu „białe szaleństwo” zastąpił bieg przełajowy. Nic więc dziwnego, że przy pożegnaniu uczestnicy zgodnie mówili sobie: „Do zobaczenia za trzy lata!”, a ponieważ te zleciały jak z bicza trzaski, klub sportowy Polaków na Litwie „Polonia” ponownie zaprasza wszystkich na Igrzyska z numerem porządkowym 2. Tym razem odbędą się one w dniach 17–19 stycznia 1992 roku. Gospodarzem będzie podwileńska, równie malownicza latem co i zimą Suderwa.

Na program zawodów złożą się: narciarstwo klasyczne, narciarstwo alpejskie, łyżwiarstwo szybkie oraz saneczkarstwo. W pierwszym będą obowiązywały 4 grupy wiekowe — 13–14 lat, 15–21 lat, 22–35 lat, 36–50 lat, oraz powyżej 50 lat. Kobiety wyłonią najlepsze na dystansie 3 km (13–14-letnie narciarki pobięgną 2 km), mężczyźni — na dystansie 5 km (13–14-letni narciarze będą mieli do pokonania 3 km), a poza tym rozegrane zostaną sztafety 3x2 km dla kobiet i 3x3 km dla mężczyzn bez podziału na kategorie wiekowe.

Narciarstwo alpejskie obejmie występy kobiet i mężczyzn w slalomie bez podziału na kategorie wiekowe. Podobny podział nie będzie obowiązywał również w saneczkarstwie jak też w łyżwiarstwie szybkim, z tym, że panienki wyłonią najlepszych na dystansie 500 m, a panclistki — na dystansie 300 m.

Zdobycy trzech pierwszych lokat w każdej z dyscyplin zostaną nagrodzeni okazjonalnymi medalami, dyplomami oraz nagrodami rzeczowymi. Ponadto wyniki uzyskane w Suderwi legną u podstaw tworzenia reprezentacji Polaków na Litwie do udziału w III Zimowych Igrzyskach Polonijnych, jakie w dniach 1–9 lutego 1992 roku odbędą się w Zakopanem.

Spodziewając się różnorodnej i śnieżnej zimy i zapraszając naszych Rodaków do udziału w Igrzyskach, jednocześnie żyjemy nadzieją, że znajdą się również chętni do brzęknięcia sakiewką przy ich sfinansowaniu. Galopująca inflacja i stromo rosnące w górę ceny sprawiają bowiem organizatorom kłopoty nie lada. Z tej właśnie przyczyny, zapewniając uczestnikom bezpłatne zakwaterowanie, nie możemy jednak pokryć kosztów wyżywienia w miejscowej stołówce.

Uczestnicy przybývają do domu wypoczynkowego „Suderwa” na własny koszt do godz. 18.00 17 stycznia 1992 roku. Chętni startu muszą jednak przedtem zgłosić pisemnie swój udział (wskazując imię, nazwisko, datę urodzenia i dyscyplinę, w jakiej zamierza się startować) pod następujący adres: 2051 Wilno, ul. Szeimiszkiu 23/2, klub sportowy Polaków na Litwie „Polonia”. Terminy składania zgłoszeń upływają z dniem 10 stycznia. Wszelkich dodatkowych szczegółów można zasięgnąć telefonicznie pod numerami: 75-22-28 i 42-90-63.

Zmagania na śniegu i lodzie uzupełnią liczne imprezy towarzyszące: koncerty, dyskoteki, konkursy, rywalizacja w wędkarstwie lodowym, kuligi.

O ile w przypadku I Zimowych Igrzysk Polaków na Litwie gościem honorowym był legendarny polski narciarz Stanisław Marusarz, o tyle tym razem nasze Igrzyska zaszczyli swą obecnością srebrna medalistka Igrzysk Olimpijskich i mistrzyni świata w łyżwiarstwie szybkim Elwira Seroczyńska, notabene wilmianka z urodzenia. Spodziewany jest też udział naszych Rodaków z Białorusi, Ukrainy i Łotwy.

Marsz, marsz załjem wszyscy, na łyżwy i narty! Na horyzoncie przecięt II Zimowe Igrzyska Polaków na Litwie.

Drugi Nowicki już się narodził...

— Po raz ostatni spotykaliśmy się przed 4 laty, u progu roku 1988, znaczącego olimpijskie batalie w Seulu. Marzyło się Panu na zakończenie kariery olimpijskie „łotek”. I... wymarzyło się. Jak dziś, z perspektywy czasu wspominając się zatem Panu Waldemarowi Igrzyska w dalekiej dla nas i egzotyicznej Korei Południowej?

— Przemile. Choć, powiem szczerze, jechałem tam w wielkich obawach, jak wypadniemy. Trenerzy Anatol Jewuszenko i Spartak Mironowicz — postawili przecież na wyraźne odmłodzenie reprezentacji ZSRR. Z weteranów w szeregach ostali się tylko Aleksander Rymanow, Michaił Wasiljew, Aleksander Karszkiewicz, Jurij Szewcow i ja, któremu — jako najstarszemu zresztą — powierzono kapitańską „batutę”. Mieli nam towarzyszyć młodzi: Walery Gopin, Giennadi Swiridenko, Aleksander Tuczkini, Waczesław Atawin, Igor Czumak — doświadczeni o tyle, że mistrzowie świata juniorów.

— Obawy okazały się płonne. W Seulu przypomniałście podmuch halnego, zmiatającego wręcz rywal z parkietu...

— Bardzo ważny był pierwszy mecz z Jugoslawią, mistrzami olimpijskimi i mistrzami świata. Byliśmy wielką klasą, a wygrana — 24:18 wróżyła dobre perspektywy. W tym pojedynku z młodym Atawinem zebrałmi na domiar bardziej wysokie noty za szczerą obronę.

Potem zmusiliśmy kolejno do kapitulacji Szwecję — 22:18, USA — 26:14, Algierię — 26:13, Islandię — 32:19, by jako zwycięzcy grupy „A” zmierzyć się w wielkim finale z rewidacją turnieju — „siodemką” gospodarzy.

... I ich kibicami, którzy dwa dni wcześniej żywiłowo dopingując Koreanki, pomogli im zostać zupełnie niespodziewanie mistrzyniami olimpijskimi.

— To prawda. Co się działo na widowiu, nie sposób opisać, a wszystko miało uskrzydlać gospodarzy. I naprawdę uskrzydlało, choć prowadziliśmy od pierwszych minut. W drugiej połowie grający naszym w transie Koreańczycy zmniejszyli różnicę do jednego gola. Było: 20:19, 22:21, zaraz jednak znaleźliśmy sposób na ich obronę. Zrobiło się — 24:22, 26:22, 29:23 i można było w ulgu odpanąć. Końcowa syrena zastała nas w ataku, a na tablicy świetlnej wynik — 32:25 na naszą korzyść. Byliśmy mistrzami! W sobotę, 1 października 1988 roku, spełniło się więc to, ku czemu przenił lat tyle zmierzaliśmy w swej drodze, znacznie jakże licznymi wyzleceniami i karcizami.

— Wrócił Pan do Kowna jako mistrz olimpijski!..

— ... po paru miesiącach zacząłem pakować walizki, by tym razem jechać na zachód. Za położone dla szczyptorniaka zastąpił praktycznie jako pierwszemu z Litwy „Sowintersport” zezwolił podpisać mi kontrakt z hiszpańską drużyną „Pulewa”. Malaga. Nie był to kontrakt przypadkowy, jeśli chodzi o pieniądze, o zawrót głowy. Na domiar zostałem przez „Sowintersport” poprzez przeróżne podatki okradziony w biały dzień, albowiem sam nie byłem obecny przy podpisaniu kontraktu. Tym nie-

mniej wyjazdu do Hiszpanii nie żałuję.

— Malaga... Już sama nazwa technie romantycznym powiewem...

— Owszem, urocze to miasto, położone nad bądczym Morzem Śródziemnym, nie opodal Gibraltar. Dostaliśmy, bo zgodnie z kontraktem pojechałem do Hiszpanii z całą rodziną, 4-pokojoową willę w odległości ledwie 50 m od morza, miałem do dyspozycji samochód. Na warunki nie mogłem więc narzekać. Klimat, co prawda, dawał się nieco we znaki, gdyż w lutym na termometrze było +15–20°C. Wymarżona pogoda na wypoczynek. Ale przecież nie po to pojechałem do Malagi, tylko po to, by odrobił kontrakt.

— Był Nowicki przez długie lata filarem kowleńskiego „Granitas”. Czy został choć na krótko takowym w „Pulewie”?

— Nie będą się chwalił, ale chyba tak, choć kiwać naprawdę trzeba było do siódmych potów. Debiutując w hiszpańskiej ekstraklasie, na 14 drużyn uplastowaliśmy się na 11 miejscu. Myślę, że przez 8 miesięcy, kiedy to grałem w Maladze, tamtejsi kibice mogli się cieszyć. Wraz z moim odjazdem bowiem ich pupile spadli ponownie do I ligi.

— Dalsza droga wiodła tymczasem Pana Waldemara do Niemiec...

— A zatrzymałem się tam przez cały rok, broniąc barw „Badschwartau”. Gdy przyjęła, drużyna plasowała się na 12 miejscu w II lidzie, a niebawem zdobyliśmy awans do ligi I. Podobnie jak w Maladze niczym Figaro tu, Figaro tam, grałem na różnych pozycjach, choć najczęściej na swym „etatowym” miejscu — w obronie.

Kosztowało to mnie trochę zdrowia, gdyż piłka ręczna w Niemczech preferuje siłowy, brutalny sposób gry, na co siedzieliśmy przymuszają ok. Misja obrońcy w takiej sytuacji jest zatem szczególnie trudna. Kontrakt był jednak naprawdę korzystny. Podpisywałem go sam i — nie ukrywam — przez rok zarobiłem niekwało waluty.

— W myśli zasady: wszędzie dobre, ale w domu najlepiej po bez mała 2-letniej „odyssey” wrócił Pan Waldemar jednak do domu, do Kowna.

— Z wielką radością. Pojawy się, że lata robią swoje i niezbędnie stac już na dwa treningi dziennie między meczami. Wracając przekonany, że moje doświadczenie może się przydać „Granitasowi”. I nie omyliliem się. Dostałem tu etat grającego

trenera, który piastuje dosłownie cież „Granitasu” w latach, kiedy Pan bronił barw. A jako jest perspektywista... Nie wolno było, młodzie przetrze dziś sport wyczynow... Ktoż nie moje pokolenie... Decyzję nieco wybiła, zaraz... wa na Zachód, by tam zrobić pieniądze. Oto i... wracając z turnieju w... nie doliczyliśmy się na... Wygantasa Petkewiczusa... użyły się okazało, czyni... do Niemiec.

— „Granitias” spocząca czasem wielką odpowiedziać za jutro litewskiego meczu szychptorniaka. Trzeba... drużynie, spodobić się do stróżów świata grupy „C”... ku 1993. Również w tym... mają się zacząć z naszym... lem rozgrywki o mistrz... Europy, będące novum... chciałoby się szromotnie...

Na „Granitiasie” spocząca czasem wielką odpowiedziać za jutro litewskiego meczu szychptorniaka. Trzeba... drużynie, spodobić się do stróżów świata grupy „C”... ku 1993. Również w tym... mają się zacząć z naszym... lem rozgrywki o mistrz... Europy, będące novum... chciałoby się szromotnie...

— Nie będą się chwalił, ale chyba tak, choć kiwać naprawdę trzeba było do siódmych potów. Debiutując w hiszpańskiej ekstraklasie, na 14 drużyn uplastowaliśmy się na 11 miejscu. Myślę, że przez 8 miesięcy, kiedy to grałem w Maladze, tamtejsi kibice mogli się cieszyć. Wraz z moim odjazdem bowiem ich pupile spadli ponownie do I ligi.

— Dalsza droga wiodła tymczasem Pana Waldemara do Niemiec...

— A zatrzymałem się tam przez cały rok, broniąc barw „Badschwartau”. Gdy przyjęła, drużyna plasowała się na 12 miejscu w II lidzie, a niebawem zdobyliśmy awans do ligi I. Podobnie jak w Maladze niczym Figaro tu, Figaro tam, grałem na różnych pozycjach, choć najczęściej na swym „etatowym” miejscu — w obronie.

— Wrócił Pan do Kowna jako mistrz olimpijski!..

— ... po paru miesiącach zacząłem pakować walizki, by tym razem jechać na zachód. Za położone dla szczyptorniaka zastąpił praktycznie jako pierwszemu z Litwy „Sowintersport” zezwolił podpisać mi kontrakt z hiszpańską drużyną „Pulewa”. Malaga. Nie był to kontrakt przypadkowy, jeśli chodzi o pieniądze, o zawrót głowy. Na domiar zostałem przez „Sowintersport” poprzez przeróżne podatki okradziony w biały dzień, albowiem sam nie byłem obecny przy podpisaniu kontraktu. Tym nie-

Kosztowało to mnie trochę zdrowia, gdyż piłka ręczna w Niemczech preferuje siłowy, brutalny sposób gry, na co siedzieliśmy przymuszają ok. Misja obrońcy w takiej sytuacji jest zatem szczególnie trudna. Kontrakt był jednak naprawdę korzystny. Podpisywałem go sam i — nie ukrywam — przez rok zarobiłem niekwało waluty.

— W myśli zasady: wszędzie dobre, ale w domu najlepiej po bez mała 2-letniej „odyssey” wrócił Pan Waldemar jednak do domu, do Kowna.

— Z wielką radością. Pojawy się, że lata robią swoje i niezbędnie stac już na dwa treningi dziennie między meczami. Wracając przekonany, że moje doświadczenie może się przydać „Granitasowi”. I nie omyliliem się. Dostałem tu etat grającego

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

— Dłękuję za wywiad... cze wszelkiej pomyślności... chodzącym Nowym Roku.

Na łamach polskiej prasy

Pomnik Bronisława Piłsudskiego na Sachalinie

Jak komunikuje „Gazeta Wyborcza” w Južno - Sachalińsku odbyła się międzynarodowa konferencja naukowa poświęcona badaczowi Sachalinu Bronisławowi Piłsudskiemu. Wziął w niej udział historyk, lingwista, etnografowie z Polski, USA, Japonii i in. krajów. W miejscowym

muzeum etnograficznym został odsłonięty pomnik Bronisława Piłsudskiego.

Bronisław Piłsudski, starszy brat Marszałka Józefa Piłsudskiego, urodził się w 1866 r. w Zuluwie (rejon święciański). Był etnografem. Studiował na uniwersytecie w Petersburgu. Wraz

z Aleksandrem Ułjanowem, starszym bratem Lenina, uczestniczył w spisku na życie cesarza Aleksandra III. Za to w 1887 r. został skazany na 15 lat ciężkich robót na Sachalinie. Nie załamał się, wykazał hart ducha i prawdziwie polski charakter.

Na Sachalinie rozpoczął studia nad językiem i kulturą Ajnów i Gilaków, badał także życie Ajnów na Hokkaido. W latach 1899–1906 pracował jako kustosz muzeum w Władywostoku. Swoim badaniem poświęcił cały szereg prac naukowych. Bronisławowi Piłsudskiemu nie były obce sprawy związane z Litwą oraz tematyka litewska. W 1915 r. w Szwajcarii pełnił funkcję przewodniczącego komitetu opieki nad ofiarami pierwsz

wojny światowej na Litwie, też autorem studium o krętach Litwy, które napisał w 1920. Zmarł w 1918 r. w Paryżu.

Tak w skrócie encyklopedycznym wygląda życie i dzieło naukowca Bronisława Piłsudskiego, którego imię na trwałe zostało do historii Sachalinu. postaci pomnikowej została walone w tej kranie okolicy od Polski i Litwy o całe kilometry.

Rozmawiał Henryk MA

Jerzy SURWIŃSKI

NIEDZIELA, 29 GRUDNIA

WILNO

00 - Wiadomości. 9.15 - Niezależnie. 9.30 - Poek niedzieli. 11.00 - Sport święcie. 11.45 - Nasz język. 15.00 - Koncert. 13.00 - Ekran. 13.30 - Niemiecki film d. Dziełki. 14.00 - Koncert ży. 15.20 - Program religijny. 16.00 - Rozmowa wileńska. 18.00 - Ziemia rodzinna. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Film program USA „Purpurowa róża”. 19.40 - Program no. Koczny z krajów chrześcijań. 19.55 - Nasz elementarz. 20.00 - Dobry wieczór. 20.25 - Panorama. 20.30 - Panorama. 21.00 - Stanowisko przywódcy państwa. 21.15 - Program kulturalny. 21.15 - Wiadomości wieczorne.

MOSKWA I

00 - Sport dla wszystkich. 8.45 - TSN. 8.45 - Cignianie ortoro. 9.00 - Wyznanie. 9.15 - Wczesny ran. 10.00 - W służbę Ojczy. 11.00 - Gwiazda poranna. 12.00 - Klub podróżników. 12.20 - Program dla rolników. 13.00 - Pomóż sam sobie. 13.45 - Znaniem „Pi”. 15.00 - TSN. 15.00 - Dialog w otwartym ete. 16.00 - Nowe pokolenie. 17.00 - Kreskówki. 18.00 - Miłość od pierwszego z. 18.10 - Basnie i po. 18.15 - Panorama międzynarod. 18.45 - Kino niedzielne. 19.00 - „Miejskie szczyty”. 19.30 - „Most Waterloo”. 21.00 - Program inform. 21.35 - Wygląd piłkarski. 22.20 - „An. na Krymie”. Podczas prze. 23.20 - TSN. 0.40 - Pa. he-Coctail. 2.10 - Koncert.

MOSKWA II

00 - Gimnastyka poranna. 8.15 - Ciasz ludzi interesu. 9.15 - Wyzytówka. Część I. 9.55 - O przyszłości z nadzieją. 10.15 - Wyzytówka. Część II. 11.00 - Program artystyczny „Zad”. 12.00 - TV teatr Rosji. 13.25 - Prezentacja książki E. Riazanova. 14.00 - Więści. 14.20 - Zygask powodzenia. 15.40 - Program art.-publ. 16.35 - „Ściele tajne. 17.05 - Święteczny program. 17.20 - Wersja. 17.30 - Film dok. 18.25 - Szczeble kariery. 18.40 - Program rozrywkowy. 19.40 - Dobranoc, dzieci. 19.55 - Rekl. 20.00 - Więści. 20.00 - Film fab. 21.55 - Piąte koło. 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.20 - Piąte koło - cd. 0.05 - Czysta nr 9.

MOSKWA I

00 - Gimnastyka. 8.15 - Ciasz ludzi interesu. 9.15 - Wyzytówka. 9.55 - O przyszłości z nadzieją. 10.15 - Wyzytówka. Część II. 11.00 - Program artystyczny „Zad”. 12.00 - TV teatr Rosji. 13.25 - Prezentacja książki E. Riazanova. 14.00 - Więści. 14.20 - Zygask powodzenia. 15.40 - Program art.-publ. 16.35 - „Ściele tajne. 17.05 - Święteczny program. 17.20 - Wersja. 17.30 - Film dok. 18.25 - Szczeble kariery. 18.40 - Program rozrywkowy. 19.40 - Dobranoc, dzieci. 19.55 - Rekl. 20.00 - Więści. 20.00 - Film fab. 21.55 - Piąte koło. 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.20 - Piąte koło - cd. 0.05 - Czysta nr 9.

MOSKWA II

00 - Gimnastyka. 8.15 - Ciasz ludzi interesu. 9.15 - Wyzytówka. 9.55 - O przyszłości z nadzieją. 10.15 - Wyzytówka. Część II. 11.00 - Program artystyczny „Zad”. 12.00 - TV teatr Rosji. 13.25 - Prezentacja książki E. Riazanova. 14.00 - Więści. 14.20 - Zygask powodzenia. 15.40 - Program art.-publ. 16.35 - „Ściele tajne. 17.05 - Święteczny program. 17.20 - Wersja. 17.30 - Film dok. 18.25 - Szczeble kariery. 18.40 - Program rozrywkowy. 19.40 - Dobranoc, dzieci. 19.55 - Rekl. 20.00 - Więści. 20.00 - Film fab. 21.55 - Piąte koło. 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.20 - Piąte koło - cd. 0.05 - Czysta nr 9.

MOSKWA I

00 - Poranek. 8.30 - Mre-na Delegacja. 9.00 - Ku.

skówka. 9.30 - Film fab. „Przejpka Wasilisa”. 10.55 - Rymy świat. 11.10 - Przegląd pilkarski. 11.55 - Basnie i legendy ludowe różnych krajów (Jamaika). 12.00 - Program inform. 12.20 - Odrodzenie matych widzenia. Mary Popins”. Odc. 1. 13.55 - Z drugiej strony rampy. 14.10 - Notes. 14.15 - Telemixt. 15.00 - Program inform. 15.20 - To było, było. 15.45 - Film fab. „Ostatnia noc mijającego roku”. 17.00 - Na balu u Kopskuzka. 18.00 - Program inform. 18.20 - Szczeble. 19.05 - Jak byćkochanym: odpowiedź z centrum filmowego. 19.45 - Film fab. „Portret”. 21.00 - Program inform. 21.35 - Nowe rubryki nowego roku. 23.20 - Noworoczna dyskoteka.

MOSKWA II

00 - Gimnastyka poranna. 8.15 - Czas ludzi interesu. 9.15 - Wyzytówka. Część I. 9.55 - O przyszłości z nadzieją. 10.15 - Wyzytówka. Część II. 11.00 - Program artystyczny „Zad”. 12.00 - TV teatr Rosji. 13.25 - Prezentacja książki E. Riazanova. 14.00 - Więści. 14.20 - Zygask powodzenia. 15.40 - Program art.-publ. 16.35 - „Ściele tajne. 17.05 - Święteczny program. 17.20 - Wersja. 17.30 - Film dok. 18.25 - Szczeble kariery. 18.40 - Program rozrywkowy. 19.40 - Dobranoc, dzieci. 19.55 - Rekl. 20.00 - Więści. 20.00 - Film fab. 21.55 - Piąte koło. 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.20 - Piąte koło - cd. 0.05 - Czysta nr 9.

WTOREK, 31 GRUDNIA

WILNO

7.45 - Dzień dobry. 8.15 - Audycje dla dzieci. 9.15 - Nasz elementarz. 9.20 - Spotkanie święteczne w galerii „Wartari”. 10.35 - Duński film fab. „Monopol”. Odc. 3. 11.25 - Koncert. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Koncert zyczeń. 19.00 - Opera „Trawiała”. Transmisja akt. I. 19.30 - Podróż na Litwę. 20.00 - Dobry wieczór. 20.25 - Rekl. 20.30 - Panorama. 21.00 - Wciąż krąży pary. 21.30 - Mieszanka filmowa. 22.00 - Bałtycki rock. 22.30 - Audycja Noworoczna. 23.10 - Rek 1991. 23.20 - Rozdźwięki przewodniczącego RN Republiki Litewskiej W. Landsbergisa. 0.01 - Arcydzieła klasyki. 0.10 - Jesteśmy w europejskim domu. Pozdrowienia z całego świata. 1.00 - Nocny dziennik. 1.10 - Mikro-makro. 2.00 - „Trik track”. 2.30 - Noworoczny widowisk. Film muzyczny „Yellow Submarine”.

MOSKWA I

00 - Poranek. 8.30 - Film dok. 9.00 - Kreskówka. 9.30 - Film fab. „Kocięci Niemierci”. 10.40 - Co? Gdzie? Kiedy? 12.00 - Program inform. 12.20 - Film-koncert. 12.45 - Film fab. „Do widzenia, Mary Popins”. Odc. 2. 14.00 - Zaprasza M. Chaves (Kuba). 14.45 - Z drugiej strony rampy. 15.00 - Program inform. 15.20 - Film fab. „Noc karnawalowa”. 16.35 - Wakacje szkolne. 18.00 - Program inform. 18.20 - Film fab. „Białe słońce pustyni”. 19.45 - Film dok. 20.20 - Świątecznego Nowego Roku. 21.00 - Program inform. 21.35 - Film fab. „Vabank” (Polska). 23.30 - Noc Noworoczna. 3.30 - Tancerze, tańce, tańce. 4.00 - Giganci rocka i rolla.

MOSKWA II

00 - Gimnastyka poranna. 8.15 - Piąte koło. 10.00 - Zabawki Galiny Andriejko. 10.30 - Przedstawiamy: Dmitrij Negrimowski. 11.00 - Kreskówki. 11.25 - „Wspaniała siódemka”. 12.20 - Ślad człowieka. 12.30 - Zygask powodzenia. 14.00 - Więści. 14.20 - Kalendarzowe obrzędy Ziemi Niziegorodkiej. 15.05 - Przegląd TV „daleki Wschód”. 15.45 - Festiwal muzyczny. 16.25 - Program noworoczny. 17.25 - Święteczny piosnk. Dla dzieci. 17.40 - W studiu - pisarz Artur Clark.

18.10 - Pozdrawiają gwiazdy estrady. 19.40 - Dobranoc, dzieci. 19.55 - Reklama. 20.00 - Więści. 20.30 - SKW. 20.45 - Film fab. „Boże Narodzenie samotnego człowieka” (USA). 21.10 - Wieczór humoru. 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.30 - Reklama. 23.35 - Telefilm. 23.15 - Program Noworoczny RTV. 0.10 - „Ostatni trolejbus”. 0.55 - Program Noworoczny. 0.10 - Estradowe asorty. 1.55 - Program „A”. 2.10 - Rosyjski rock and roll. 2.55 - Program „A”. 3.10 - Pieśni i tańce. 3.55 - „A...?” 4.10 - Kapsużnik filmowy. 4.30 - Film muzyczny „Rolling Stones”.

SRODA, 1 STYCZNIA

WILNO

00 - Wiadomości. 9.15 - Na dzień urodzin Donalaitisa. 10.00 - Film dok. 10.30 - Film anim. dla dzieci. 11.30 - W Noworoczną Noc. 12.00 - Koncert zyczeń. 13.30 - Dziesiąta studia MT. 14.50 - Kawiarnia „Arka”. 15.20 - Tele film bam. 16.10 - Film fab. „Pociąg do Hollywood”. 17.50 - Wiadomości. 18.00 - Panienkom - studentkom. 18.45 - Telegadulka. 19.30 - Reportaż z konkursu „Miss Wilna-92”. 20.00 - Dobranocka. 20.30 - Panorama. 21.00 - Koncert. 21.25 - Beneficj Wileńskiego Teatru Małego. 22.40 - Grupa intymnych mężczyzn. 23.15 - Wiadomości wieczorne. 23.30 - Trzy dni wolności i muzyki w Tallinie.

MOSKWA I

00 - Kreskówka. 9.25 - Film fab. „Kopuszczyk”. 10.55 - Występują gwiazdy jazzu figurującej na lodzie. 11.45 - Wszystkie są cybica cyrk. 12.30 - Film scy luby cyrk. 13.30 - Przegląd filmowy. 14.00 - Klub wesołych i pomyślowych. Finaf-91. Podczas przerwy o 15.00 - Program inform. 16.20 - Żimowe sny. 16.40 - Film fab. „Miejskie szczyty”. Odc. 1. 18.00 - Program inform. 18.20 - Walt Disney przedstawia... 19.10 - Film fab. „Miejskie szczyty”. Odc. 2. 20.45 - Dobranoc, dzieci. 21.00 - Program inform. 21.35 - Pieśń-91.

MOSKWA II

00 - Dzieje rosyjskiego stroju. 10.00 - Disney Christmas na lodzie. 10.55 - Film o Kubie „Socializm lub śmierć”. 11.45 - Miss Ameryka-1991. 13.45 - „...Wszystko - serce i los”. M. Cwietajewa. 14.00 - Więści. 14.20 - Program rozrywkowy. 15.05 - Koncert. 15.35 - Film my J. Podnieksa, „Krzyżowa droga”. „Postscriptum”. 17.10 - Wieśnie srebrnego wieku. 17.30 - Film - koncert. 18.30 - Jubileusz cyrku. 19.45 - Noworoczny pierog. 19.55 - Reklama. 20.00 - Więści. 20.15 - (USA). 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.20 - Przegląd muzyczny.

CZWARTEK, 2 STYCZNIA

WILNO

7.45 - Na dzień dobry. 8.15 - Nasz elementarz. 8.15 - Stolica. 8.50 - Pamiętają o sobie. 9.05 - Dla dzieci. 9.45 - Spektakl muzyczny „Promyćce” Kowieńskiego Teatru Lalkowego. 10.30 - TV film dok. 10.50 - Koncert. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Wiadomości popołudniowe (ros.). 18.20 - Studio polskie. 18.30 - Przed zjazdem Ruchu Trzeźwości im. biskupa M. Walencjusza. 18.50 - Pół godziny dla partii. 19.20 - Koncert. 20.00 - Dobranocka. 20.30 - Panorama. 21.00 - Top 20. 22.00 - Brzeg. 23.15 - Wiadomości wieczorne.

MOSKWA I

00 - Poranek. 8.30 - Koncert. 9.00 - Premiera serialu animowanego „Szopy”. Odc. 4. „Z wielką podością”. 9.45 - Film fab. „Morozko”. 10.45 - II Ogólnozwiązkowy festiwal TV programów dla dzieci i młodzie-

ży. 11.20 - Koncert. 12.00 - Program inform. 12.20 - Pod znakiem „Pi”. 13.35 - Notes. 13.40 - Prestrzeż. 14.10 - Telemixt. 15.00 - Program inform. 15.20 - Dziś i wtedy. 15.50 - TV film fab. „Do księżycy jak ręką podać”. Odc. 1. 17.00 - Kreskówki. 17.20 - II Ogólnozwiązkowy Festiwal TV programów dla dzieci i młodzieży. 18.00 - Program inform. 18.20 - TV film dok. 18.45 - Do lat 16 i więcej. 19.30 - Premiera TV filmu fab. „Dziwniejszy się spotkali...”. 20.40 - Dobranocka. 21.00 - Program inform. 21.35 - Znajomości telewizyjna. 22.45 - Spotkania teatralne. Podczas przerwy - Program inform. 0.35 - TV film dok. 1.00 - Rajd samochodowy Paryż - Tripolis - Kapsztad.

MOSKWA II

8.20 - Język hiszpański. 8.50 - Język hiszpański. 9.20 - Godzina dla dzieci (z lekcją niemieckiego). 10.20 - Program o kulturze rosyjskiej. 11.50 - Dla dzieci. 11.05 - Pogadanki Teatralne. Przewodząca na Arabie. 13.20 - Pod gwałtem. 14.05 - Więści. 13.00 - Program Oranburskiej TV. 16.35 - Program Murszajskiej TV. 17.25 - Program art.-publ. „Krawędzie”. 18.10 - „Przyszedł, by pracować”. 18.55 - Filmy J. Podnieksa. „My”. Część I. 19.55 - Reklama. 20.00 - Więści. 20.20 - Tort noworoczny. 20.30 - Premiera TV serialu „Santa Barbara”. Odc. 1. 21.30 - Twarzą ku Rosji. 21.55 - Program art.-publ. „Piąte koło”. 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.20 - Reklama. 23.25 - Cd. programu „Piąte koło”.

PIĄTEK, 3 STYCZNIA

WILNO

7.45 - Na dzień dobry. 8.10 - Pod własnym dachem. 9.10 - Dla dzieci. 9.50 - Spektakl Wileńskiego Teatru „Lesie”. 10.50 - Zdrówie. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Wiadomości popołudniowe (ros.). 18.20 - Studio polskie. 18.30 - Telekaruzela. 19.00 - Poczekalnia premiera. 20.00 - Dobranocka. 20.30 - Panorama. 21.00 - Wileński Jazz-90. 21.45 - Film fab. „Ladny Magbet powiatu mceńskiego”. 23.05 - Koncert. 23.15 - Wiadomości wieczorne.

MOSKWA I

00 - Poranek. 8.30 - TV film dok. 9.00 - Premiera serialu animowanego „Szopy”. Odc. 5. „To ci potwór”. 9.25 - Film fab. „Maria o złotych rękach”. 10.40 - II Ogólnozwiązkowy festiwal TV programu dla dzieci i młodzieży. 11.00 - Koncert. 12.00 - Program inform. 12.25 - Klub podróżników. 13.15 - Program Maryjskiej TV. 13.45 - Film dok. 14.25 - Notes. 14.30 - Brydz. 15.00 - Program inform. 15.20 - Koncert. 15.55 - TV film fab. „Do księżycy jak ręką podać”. 17.15 - II Ogólnozwiązkowy Festiwal TV programów dla dzieci i młodzieży. 18.00 - Program inform. 18.20 - TV film dok. 19.15 - Premiera TV serialu „Moja rodzina i inne zwierzęta”. Odc. 1. 19.50 - WID przedstawia. 20.45 - Dobranocka. 21.00 - Program inform. 21.35 - WID przedstawia święteczne wydania programów „Rok w eterze”. Podczas przerwy - Program inform. 1.10 - TV film dok.

MOSKWA II

8.00 - Więści. 8.20 - Czas biznesmenów. 9.20 - Język angielski. 9.50 - Godzina dla dzieci (z lekcji angielskiego). 10.50 - Język angielski. 11.20 - Kreskówka. 11.45 - Rosyjski mecenasi. 12.25 - Zespół tańca „Aian”. 13.00 - K-2 pozdrawia. 14.00 - Więści. 16.00 - O tradycjach Północy Rosyjskiej. 16.30 - Rewia Kaukaska. 17.15 - Szkoła menadżerów. 19.00 -

Kocham to miasto... 19.55 - Reklama. 20.00 - Więści. 20.20 - Tort noworoczny. 20.30 - Premiera TV serialu „Santa Barbara”. Odc. 2. 21.20 - Paralele. 21.55 - Wspomnienia o aktorze: Rostisław Platt. 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.20 - Program retro.

SOBOTA, 4 STYCZNIA

WILNO

9.00 - Wiadomości. 9.15 - Dla dzieci. 10.15 - Ziemia kład-pięta. 11.15 - Panorama tygodnia (ros.). 11.30 - Zgoda (ros.). 12.30 - Program ukraiński. 13.00 - Zdrowie. 13.30 - Sport na świecie. 14.30 - Koncert. 15.00 - Okno. 16.00 - Szkic TV. 16.45 - Sala baletowa. 17.25 - Terra incognita. 18.10 - Wiadomości. 18.20 - Wiadomości popołudniowe (ros.). 18.30 - Francuski film dok. „Picaso”. 19.25 - 90-lecie J. Gruszasa. 20.00 - Dobranocka. 20.30 - Panorama. 21.00 - Pod własnym dachem. 22.00 - Premiera Litewskiej TV. Spektakl Klajpedzkiego Teatru Muzycznego - Opera „Medium”. 23.00 - Dziesiąta studia MT. 23.00 - Program Oranburskiej TV. 23.25 - Program art.-publ. „Władomości wieczorne. 23.25 - Turniej pięściarski w Poniewieży.

MOSKWA I

7.30 - Sobotni poranek biznesmena. 8.30 - Kreskówka. 8.45 - Wideokanał „Współnole”. 10.00 - Poranny program muzyczny. 10.30 - Zdrowie. 11.00 - „Burda Moden” proponuje... 11.35 - Kronika ekologiczna. 11.50 - Clown - raz, Clown - dwa. 12.30 - W świecie zwierząt. 13.10 - Program aktorski. 13.35 - Puchar świata w narciarstwie. 14.15 - Premiera TV serialu „Bogaci też płaczą”. 15.00 - Program inform. 15.20 - Teleshow „50x50”. 16.35 - TV film dok. 17.45 - Panorama międzynarodowa. 18.15 - Premiera serialu animowanego „Pszczółka Maja”. Odc. 27. 18.40 - Szcześliwy przypadek. 19.40 - Premiera TV filmu fab. „Pies który umiał śpiewać”. Odc. 1. 20.45 - Dobranocka. 21.00 - Program inform. 21.35 - Premiera TV filmu fab. „Pies który umiał śpiewać”. Odc. 2. 22.45 - Pod znakiem Zodiaku. Podczas przerwy - program inform. 0.50 - Sportowe show. 1.50 - Rajd samochodowy Paryż - Tripolis - Kapsztad.

MOSKWA II

8.00 - Więści. 8.20 - Wieczne wzory sztuki. 9.00 - Przegląd koszykarski NBA. 9.30 - W sali orangejowej. 10.10 - Przedsiębiorczość i tradycje. 10.15 - Kreskówka. 10.30 - Sam na sam. 11.00 - Plus jedenaście. 12.35 - Jak będziemy żyć? 13.20 - M. Trusi. 13.50 - SKW. 14.00 - Więści. 14.20 - Przedsiębiorczy rosyjscy. 15.20 - Przedsiębiorcy Londynu. 16.10 - Przez własne okulary. 16.30 - Filmy J. Podnieksa. „My”. Film 3. 17.20 - Moskiewski Teatr „Sowiermiennik”. 19.05 - „Pozner i Donahue”. 20.00 - Więści. 20.20 - Tort noworoczny. 20.30 - Premiera TV serialu „Santa Barbara”. Odc. 3. 21.20 - Premiera TV cyklu „Potomkowie”. 21.40 - „Humor aglicki...”. 22.55 - Reklama. 23.00 - Więści. 23.20 - Rozsumż import.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 28 grudnia zamurzenie, bez opadów. Wiatr północno - zachodni, umiarkowany do silnego. Temperatura 1-3 stopnie mrozu. W ciągu następnych dwóch dni krótkotrwałe opady, temperatura w nocy od -4 do -2 stopni, w dzień 0-5 stopni ciepleja.

00 - Poranek. 8.30 - Mre-na Delegacja. 9.00 - Ku.

KTO URODZIŁ SIĘ 28 GRUDNIA

Układa szerokie projekty i zrealizuje je. Dowcipny, subtelny, ualeizowany – potrafi też być gniewny. Taktowny, sympatyczny, łatwo potrafi wyrazić swe myśli. Niewo chytry i nieco bojaźliwy, całkowicie ufa osobie, której odda swa serce.

Karzy – człowiek urodzony dnia tego powinien być kształcony w kierunku handlowym. Trzeciory bardzo o swój wygląd zewnętrzny i dba o dobrą opinie. Dzieki gorliwości, wytrwałości i umiejętności koncentrowania się na swej pracy osoba tak urodzona może liczyc na powodzenie. Uda się to, co może innemu by się nie powiodo.

KTO URODZIŁ SIĘ 29 GRUDNIA

Zdecydowany, wynalazczy, ma silny charakter i chęnie zagłębia się w rozmyślaniach. Jest to natura potężna i władca o wielkiej sile ekspansji. Dąży wytrwale do zajęcia najwyższego dlan

możliwie stanowiska i przejawia duzo autokratyzmu, co zwłaszcza zaznacza się w jego zyciu rodzinnym. Nie obawia się ponoszenia odpowiedzialności za swe czyny. Ambicja niemyślna. Człowiek duzo żądliwy, podlegający dużymm kaprysom i fantazjom. Zalety – to cierpliwość, wytrwałość, ostrożność, oszczędność, wiara w siebie, uczciwość, sprawiedliwość.

KTO URODZIŁ SIĘ 30 GRUDNIA

Zręczny, przenikliwy, potrafi wyprzedzić innych w pole. Jest to człowiek poważny, obdarzony dużymi możliwościami rozwoju. Spokojny, skoncentrowany, cierpliwy. Chęnie izoluje się od ludzi. Wobec zycia duzo obojętny – jest z siebie zawolony. Mimo to jednak jego poczucie szczęścia i radości zycia nie jest zbyt wielkie.

Przed jego krytycznym i przenikliwym umysłem nie się nie ukryje. Pragnie być podziwiany. Niepotrzebnie przesaduje po nocach, co go oślabia i szkodzi organizmowi.

Kobieta urodzona tego dnia jest dobrą panią domu, praktyczną i oszczędną. Zna się na interesach, a w towarzystwie doskonale sobie daje radę. Jest bardzo rozsądna.

Ludzie urodzeni w tym dniu nierzadko wstępują w związki małżeńskie z osobami starszymi od siebie lub już uprzednio zamężnymi.

Telewizja Polska

PONIEDZIAŁEK, 30 GRUDNIA

WTOREK, 31 GRUDNIA

14.25 – Wiadomości. 14.35 – 17.00 – Telewizja edukacyjna. 17.00 – Studio 7 proponuje. 17.15 – Dla dzieci: „Choinka, choinka”. 18.15 – Teleexpress. 18.35 – Spotkania sentymentalne w karnawałowych rytmach. 18.55 – Sportowy hit. 19.05 – „Kraje, narody, wydarzenia”. 19.45 – „Alf” – serial prod. USA. 20.15 – Dobranoc. 20.30 – Wiadomości. 21.10 – Teatr telewizyjny – Aleksander Wampilów: „Polowanie na kaczki”. 23.25 – „ABC ekonomii”. 23.35 – Wiadomości wieczorne. 23.55 – „Zawsze po 21-szej” – magazyn reporterów. 0.45 – Serwis BBC.

9.00 – Wiadomości poranne. 9.10 – „Dzień dobry”. 10.10 – „Domowe przedszkole”. 10.35 – „Gotowanie na ekranie” – magazyn kulinarny. 11.00 – „Lalka” (7) – serial TP. 12.50 – Wiadomości. 13.00–17.00 – Telewizja edukacyjna. 17.00 – Studio 7 proponuje. 17.15 – Dla młodych widzów: „Choinka, choinka”. 18.15 – Teleexpress. 18.35 – „Diana Ross” – film dok. prod. USA. 20.00 – Wideo czorzyńka. 20.30 – Wiadomości. 21.00 – Orędzie noworoczne. 21.30 – „Poszukiwacze zaginionej arki” – film przygodowy prod. USA. 23.25 – „Wróćmy do lat 60-tych”. 23.55 – Koncert. 1.00 – Życzenia noworo-

czne. 1.05 – „Polskie Zoo”. „Namietność i raj” (cz. 3) – film fab. prod. USA. 3. Program rozrywkowy. 4. „Namietność i raj” (cz. 2).

SRODA, 1 STYCZNIA

9.55 – Program dnia. 10.00 – „Asterix i Kleopatra”. 11.00 – fab. prod. franc. 11.10 – wieści o dzikiej przyro. 11.35 – Program dnia. 11.45 – „Wieni po wsze czasy” – dok. 12.15 – Koncert nowo- czny z Wiednia (cz. 1). 12.20 – Wiadomości. 13.15 – Koncert. 14.35 – Sportowe wydanie. 15.30 – „Trójka Polska” – komedia prod. pol. z 1937 roku. 17.10 – „Smacia”. 18.15 – Teleexpress. „Wielka parada karnawałowa” film montażowy prod. USA. „Dynastia” – serial USA. 20.00 – Wieczor. 20.30 – Wiadomości. 21.00 – „Garbus” – film fab. franc. 22.55 – Studio „T”. 23.25 – Koncert.

CZWARTEK, 2 STYCZNIA

9.00 – Wiadomości pol. 9.10 – „Dzień dobry” – 10- min. magazyn rozmaitości. „Domowe przedszkole”. 10.35 – „Przyjemne z pozytywce”. 11.00 – „Na krzewidni” – film sensoryjny prod. USA. 12.00 – „Sto lat” – magazyn bezpieczeństwa społecznego. 12.30 – Wiadomości. 13.00–17.00 – Telewizja edukacyjna. 17.00 – Studio 7 proponuje. 17.15 – Młodych widzów: „Kwant”. 18.15 – Teleexpress. 18.35 – „Spis muzak”. 19.05 – „SPIN” – magazyn popularnonaukowy. 19.25 – „Podróże do Polski”. 19.45 – Magazyn młodzi. 20.15 – Dobranoc. 20.30 – Wiadomości. 21.10 – „Nieszczęśliwi” – film sensa. w prod. ang. 22.10 – „Niesławny nomii”. 22.15 – Program sportowy. 22.35 – „Fajnie”. 23.05 – Interpolacja. 23.30 – Wiadomości wieczorne. 0.45 – Serwis BBC.

PIĄTEK, 3 STYCZNIA

11.00 – „Bill Cosby Show”. 11.30 – serial prod. USA. 12.50 – em. 13.00–17.00 – om. Telewizja edukacyjna. 17.00 – Studio 7 proponuje. 17.15 – Najmłodszych: „Ciuchcia”. 18.15 – Teleexpress. 18.35 – „Prawa”. 18.45 – „Łoza”. 19.10 – gwiazd. 19.10 – „Glow”. 19.10 – „Cosby Show” – serial prod. USA. 19.35 – „Raport”. 19.55 – „Reflex”. 20.15 – Dob. 20.30 – Wiadomości. 21.00 – „Magnat prasowy” (6- serial prod. australijskiej). „ABC ekonomii”. 22.00 – „Polskie Zoo”. 22.25 – „Zapis” przedstawia. 23.00 – „Whitney Houston w Hisz” – koncert. 0.15 – Wiad. wieczorne. 0.35 – „Siódem”. „Jedynce”. 1.10 – Serwis

Uwaga, młodzież ucząca się w Polsce

ZPL zorganizował kilka rejsów autobusowych, które mają odwiedzić studentów po feriach świątecznych na naukę. Część studentów została mylnie poinformowana, iż jeden z autobusów odjedzie 6 stycznia.

Zawiadamiamy, iż autobus odjedzie 5 (piątego) stycznia. Zbójorka o godzinie 8.30 koło hotelu „Cintaras”. Odjeżdżający proszeni są o skontaktowanie się z ZG ZPL (tel. 22-33-88) 30 lub 31 grudnia.

IM. W.

KU UWADZE KIEROWNIKÓW PAŃSTWOWYCH I PRYWATNYCH FIRM BUDOWLANYCH!

Jeżeli macie problemy z nabyciem materiałów budowlanych i drewna lub chcecie je sprzedać z zyskiem, zwracacie się na pierwszą na Litwie WYSPECJALIZOWANĄ GIEŁDZĄ MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH, DREWNA I NIEMUCHOMOŚCI

„Busta”

która została założona z inicjatywą największych na Litwie przedsiębiorstw przemysłowych materiałów budowlanych i leśnictwa. Na giełdzie również będą oferowane prace zleceńowe i projektowe, dokumentacja techniczna z dziedziny budownictwa, handel nieruchomości.

Już wyprzedzają się miejsca brokerskie. Informacji udzielamy pod numerami telefonów 26-19-27, 26-19-19. Podania, dotyczące nabycia miejsc brokerskich, prosimy składać pod adresem: Wilno, al. Sawanorui 124a do administracji giełdy „Busta”.

UCZESTNICY AUKCJI

jednorazowych wypłat państwowych (czeków inwestycyjnych), która się odbyła 16 grudnia 1991 r. w Wileńskim Urzędzie Prywatyzacji zapraszani są do zapoznania się z wynikami aukcji. Osoby, które nie sprzedały jednorazowych wypłat do 2 stycznia 1992 r. mogą podać nową cenę sprzedaży.

Uczestnikom aukcji, którzy nie sprzedali czeków inwestycyjnych i nie przybyli do urzędu prywatyzacji, jednorazowe wypłaty zostaną zwrócone na ich konta inwestycyjne. Adres: Wilno, al. Gedimino 36, gab. 117, tel. 61-44-28.

Panie, panienki!

Bogaci, samotni jeszcze nie starszy Polacy, chcą z Wami zawrzeć związek małżeński oraz zapewnić Wam dostatnie życie, w zamian za odrobine serca i uczucia. Jeśli jesteście zainteresowane ofertą polskiego biura matrymonialnego „Nina”, dzwonicie w poniedziałki, środy i piątki od 16.00 do 20.00 pod numer tel. 64-35-12 w Wilnie.

Ekrany

- LIETUWA – „Powrót muszkieterów” (Anglia, Francja, Hiszpania): o 12, 14, 16, 18, 20.
- HELIOS – I sala – „Wielka przygoda Zorro” (Meksyk) o 13, 17, 19. „Stowarzyszenie złoczynców” (Francja): 29 XII o 13, 17, 19, 21. II sala – „Ewiera, władczyni ciemności” (USA): 29 XII o 12, 14, 16, 18, 20.
- PERGALE – „Studenckie wakacje” (USA) o 12, 14, 16, 18, 20.
- WILNIUS – „Prywatny detektyw, czyli operacja „Kooperacja” (ZSRR) o 11.30, 15.45, 20. „Jezus” (USA) o 17.45.
- LAZDYNAI – „Dżungla” (Anglia) o 12, 14, 16. „Angelica gniewa się” (Francja) o 18, 20.
- WINGIS – „Paszport” (Francja, ZSRR, Austria, Izrael): o 12.30, 14.30, 16.30, 18.10, 20.30.
- TAIKA – Kreskówki (USA) o 12.30 (dla dzieci), „Góral” (USA) o 14.20, 16.40, „Mściciel I”

- (USA) o 19. „Mściciel II” (USA) o 21.
- Wideo salon – „Męski klub” (dla dorosłych) o 13.30, 20.30. „Honor policjanta” o 15.50, 18.10.
- PLANETA – I sala – „Amadeusz” (USA) o 11, 14, 19.40. „Taniec śmierci” (Estonia) o 17. II sala – „Rycerze Stelsi” (USA) o 11.30, 15.20. „Przepustka na weekend” (USA) o 13.30, 19.50. „... jak Ikar” (Francja) o 17.20.
- AIDAS – „Hong Gil Dong” (Korea) o 15. „Wiara” (2 serie, Indie), Litewska kronika nr 16 o 16.50, 19, 20.
- DRAUGISTE – „King Kong” (2 serie, USA) o 12.30, 20.30. „Zmarli nie umierają” (USA) o 15.10, 20.
- AUSZRA – „Gita z Sitapur” (2 serie, Indie) o 10.30, 13.10, 16, 18.30, 21.
- TEWYNE – wideosala – „Historia bez końca” o 12. „Zimokrwisty” o 14. „Klasa 1999” o 16. „Krewetka na patelni” o 18. „Miranda” (dla dorosłych) o 20.

ROCZNICE TYGODNIA

- * 30 grudnia 1691 r. zmarł Robert Boyle (ur. 1627), angielski fizyk, chemik i filozof, współtwórca nowoczesnej chemii.
- * Przed 20 laty 30 grudnia 1971 r. zmarł Zbigniew Burzyński (ur. 1902 r.), pilot, konstruktor, organizator sportu balonowego w Polsce.
- * 31 grudnia 1861 r. urodził się Włodzimierz Tetmajer (zm. 1923), malarz, poeta, działacz ludowy, przedstawiciel „Młodej Polski”.
- * Przed 220 laty, 31 grudnia 1771 r. urodził się Kajetan Koźmin (zm. 1856), poeta, krytyk, przedstawiciel polskiego pseudo-klasycyzmu.
- * 31 grudnia 1858 r. urodził się Wincas Kudrka (zm. 1899).

- litewski pisarz i działacz społeczny.
- * 1 stycznia 1942 r. w Waszyngtonie odbyła się konferencja, która przyjęła Deklarację Narodów Zjednoczonych o wspólnej walce przeciwko faszyzmowi.
- * Przed 240 laty, 2 stycznia 1752 r. urodził się Franciszek Zabłocki (zm. 1821), poeta, najwybitniejszy komediopisarz polskiego oświecenia.
- * 3 stycznia 1897 r. urodziła się Pola Negri (właśc. Apollonia Chaupuis, zm. 1987), jedna z najświatniejszych gwiazd filmowych lat dwudziestych.
- * Przed 120 laty, 3 stycznia 1872 r. urodził się Jonas Wileński (zm. 1942), litewski prawnik, działacz społeczny.
- * 5 stycznia 1927 r. urodził się Władysław Grybas (zm. 1954), poeta litewski.

Kalendarium

- * Sobota (28 XII) jest dniem 1991 r. Do końca roku 3 dni.
- * Znaki Zodiaku – Kozieciem, Miennicy: Teofilii, Gołymi wa, Czerezog.
- * Wschód Słońca – 8.47 godz. Długość dnia – 7 godz. 16 min.
- Niedziela (29 XII)
- * Miennicy: Aspazji, Dominika, Marcina.
- * Wschód Słońca – 8.47 godz. Długość dnia – 7.59. Długość dnia – 7 godz. 16 min.
- Poniedziałek (30 XII)
- * Miennicy: Eugeniusza, Saby, Seweryna.
- * Wschód Słońca – 8.47 godz. Długość dnia – 7.59. Długość dnia – 7 godz. 17 min.

KURIER Wileński
Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 2019, Wilno, al. Laiswes 60.
Indeks 67218.
Cena 40 kop.
Zam. 1142
Nr rejestracji – 322.
Drukarnia przedsiębiorstwa „Spauda”

TELEFONY: Redaktor – 42-79-01, zastępcy redaktora – 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowiedzialny – 42-79-49, sekretariat – 42-79-50.
Działają: państwa i samorządu terenowego – 42-78-63, ekonomiczny – 42-78-54, etyki, rodziny i prawa – 42-79-64, szkolnictwa w młodozieży – 42-79-73, 42-69-86, zycia politycznego – 42-78-81, zycia wsi – 42-79-68, 42-78-90, stoleczny oraz aktualności – 42-79-77, handlu, usług i komunikacji – 42-79-56, literatury i sztuki – 42-79-88, felletonów i sportu – 42-90-63, listów – 42-69-65, komercyjny oraz organizacyjny – 42-72-70.

Redaktor Zbigniew BALCEWICZ
Usługi XERO oraz biuro ogłoszeń i reklamy – ul. Surocz 1 (od pól, gdz ka) czynne od 9.00 do 17.00 w dniei rus pracy. Tel.: 62-66-04.
PILNE ogłoszenia są przyjmowane wpiaty redakcji, al. Laiswes 60, 12 pietro, w kój nr 1212, tel. 42-69-83.